

UTRIP

glasilo socialistične zveze delovnega ljudstva

Problematika našega glasila

Ob vse večjih stabilizacijskih prizadevanjih in štednji s papirjem ter nenehnemu povečevanju cen papirja, smo bili v OK SZDL Šentjur prisiljeni sprejeti ukrepe, ki bodo glasilo Občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Šentjur racionalizirali.

Glasilo utrip izhaja že četrto leto in se je v tem času izboljšala kvaliteta v vsebinskem in oblikovnem smislu, vendar še vedno nismo zadovoljni. Uredniški odbor je vlagal veliko truda v vsebinsko zasnovo glasila, tako je na več sejah obravnaval problematiko in pripombe, ki so prihajale od vseh. Danes imamo glasilo, ki ga občani sprejemajo za svojega, kar je razvidno iz odgovorov, katere smo dobili od samoupravnih interesnih skupnosti ter delovnih organizacij. Žal nismo dobili odgovorov iz KS, kjer je to glasilo najbolj množično informativno sredstvo.

Ugotavljamo, da glasilo moramo imeti, vendar pa je potrebno opraviti racionalizacijo, da štedimo s finančnimi sredstvi, papirjem, pa da vendarle informiramo občana.

Glasilo Utrip je poslovalo v prvem polletju z izgubo, zato so IS občine in OK ZKS podprla naša prizadevanja za racionalizacijo, s katero vas želimo seznaniti. Menimo, da je glasilo zaživel med ljudmi — le-ti zanj kažejo interes — da prinaša informacije iz dela naše družbenopolitične skupnosti in družbenopolitičnih organizacij. V stabilizacijskem programu smo načrtali naslednje aktivnosti:

- List mora izhajati z drugačno obliko in vsebino,
- obseg strani se zmanjša, le po potrebi poveča, odvisno od najaktualnejših potrebnih informacij,
- veliko je raznih mašil in slikanega materiala, ki glasilo popestruje. Sprejeli smo vodilo, da racionaliziramo vse te oblike, da izpustimo križanko in vse druge vstavke ki zapolnjujejo prostor,
- dogovoriti je potrebno distribucijo, kakor je bila sprejeta s samoupravnim sporazumom. Naša skupna obveza je, da bi s šolami dogovorili distribucijo glasila Utrip, katere bi razdeljevale glasilo po KS, kjer občani delajo in živijo. Menimo, da se tako tudi pionirji vključujejo v stabilizacijska prizadevanja, kar so dokazali s pionirsko konferenco,
- opravili smo tudi preverjanje potrebnega števila glasila in ugotovili, da je potrebno naklado zmanjšati, da ne bo glasilo ostajalo po raznih mizah in policah,
- delovne prostore smo preselili na OK SZDL zaradi stroškov.

Ko boste bralci razmišljali o Utripu in prišli na dobro idejo, vas prosimo, da nam napišete in pošljete svoje ideje, da bomo glasilo lahko še izboljšali. Menimo, da je glasilo zaživel med ljudmi, da prinaša informacije iz dela naše družbenopolitične skupnosti. S tako racionalizacijo bomo lahko odpravili primanjkljaj. Ob splošnih prizadevanjih za racionalno gospodarjenje bomo okrnili oblikovno kvaliteto, zato prosimo občane za razumevanje, odnosno njihove pripombe k nadaljnji izboljšavi glasila.

Pisarne krajevnih skupnosti

Ob stabilizacijskih prizadevanjih in drugih ukrepah za zmanjševanje državne uprave, smo razmišljali o prenosu matične službe iz KS na občino ter razporeditve teh delavcev. Istočasno pa moramo zagotavljati na terenu normalno delo krajevnih skupnosti, katere bodo opravljale vsa opravila, razen matične službe.

Ob pobudi IS SO Šentjur, je SZDL organizirala razprave v predsedstvih KO SZDL in svetih KS, kakor tudi na predsedstvu OK SZDL. Skupščina je o tem preoblikovanju razpravljala na svoji seji v mesecu septembru ter sprejela naslednje spremembe:

S tem sklepom skupščine, se bo matična služba s 15. 10. 1982 prenesla na občino, v kraju pa bodo odprte pisarne KS za potrebe reševanja krajevne problematike in nekaterih del za občinski upravni organ.

V nekaterih KS so se že dogovorili za uradne ure in delavce — tajnike, ki bodo delali v teh pisarnah. Smatramo, da je potrebno občanom to čimprej zagotoviti, da bodo ti imeli možnost uveljavljanja svojih delovnih, samoupravnih in drugih pravic v krajevni skupnosti. Sveti KS morajo zagotoviti skupno z drugimi dejavniki, da bodo pisarne krajevnih skupnosti uspešno delovale, v prid naših občanov.

— V mesecu oktobru in novembru bodo po krajevnih skupnostih potekale programske konference krajevnih organizacij SZDL.

Konference bodo sklicane na osnovi statutarnih določil SZDL in bodo na njih ocenili vlogo in delovanje SZDL v preteklem enoletnem obdobju. Istočasno bodo sprejeti tudi programi dela SZDL za naslednje leto.

Zavedajoč se trenutnega in dolgoročnega političnega in ekonomskega položaja, v katerem se nahajamo, pa se bodo v priprave na konferenco, za krepitev enotne frontne vloge SZDL, vključile v posamezni KS vse subjektivne napredne sile z namenom, da bi s skupnimi močmi in z večjo odgovornostjo zastavili in učinkoviteje razreševali naloge, ki se pred SZDL v družbeni stvarnosti postavljajo in jih ta mora sprejeti.

Po zaključenih sejah krajevnih konferenc SZDL pa bo v mesecu decembru sklicana seja OK SZDL, kjer bo obravnavana podobna problematika.

OK SZDL

Od tu in tam...

— V torek, 12. oktobra, je bila v občini Šentjur pionirska konferenca na temo: Kako pionir varčuje in si prizadeva za gospodarsko stabilizacijo? Pionirji vseh šol so dali poročila, na osnovi katerih so sprejeli zaključke. Izvolili so tudi dva delegata, ki sta zastopala občino na republiški pionirski konferenci v Kamniku, in sicer Janjo Zdolšek iz OŠ Ponikva ter Urško Trebovc iz OŠ Šentjur.

●●●●●●●●

— Košarkarski klub Šentjur je bil gostitelj in organizator finalnega turnirja za kvalifikacijo za republiško ligo. Turnirja so se udeležile štiri ekipe: Elektro Šoštanj, Libela Celje, Šentjur in Kovinar Store. V republiško ligo so se kvalificirali Libela, Elektro in Šentjur.

Rezultati finalnega turnirja: Elektro — Šentjur 76 : 64, Libela — Kovinar 85 : 51, Šentjur — Kovinar 86 : 61 in Libela — Elektro 63 : 52.

●●●●●●●●

— Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu pri SO je v sodelovanju z ravnateljstvi osnovnih šol organiziral predavanja o prometni vzgoji.

Predavanja so bila namenjena staršem. Udeležba je bila dobra.

●●●●●●●●

— V soboto, 16. 10, sta OK ZSMS in Osnovna organizacija Dramlje organizirali tekmovanje »mladost v pesmi, besedi in spretnosti«.

●●●●●●●●

— V soboto, 16. in 17. oktobra, je bila v Šentjurju organizirana sedma mala slikovna kolonija »Bohor žari«. Udeležilo se je 46 osnovnih šol iz Slovenije, s po dvema likovnikoma. Tema kolonije je bila »ranjenci«.

●●●●●●●●

— 19. 10. je bila organizirana tradicionalna jesenska prireditev na veliko radost malčkov na igrišču VVO (vrtec).

— Kajtna Stane je človek, ki se mu je nasmehnila goseča. Pri Prevorju je našel gobo, težko 0,85 kg, poleg nje pa še manjše.

Šentjurski portret

ROŽE SO DEL NJEGOVE
VSAKDANJOSTI

Jože VOVK je človek, ki v sebi nosi veliko bogastvo, veliko ljubezen; to je človek, ki vsak trenutek posveča naravi, jo oblikuje po svoje, nadahne ji življenje, približa jo sočloveku.

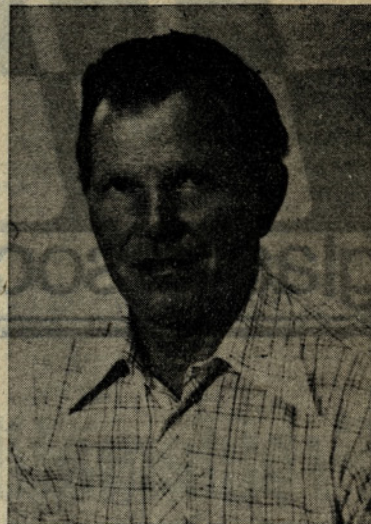
Rodil se je 2. februarja 1925 v Šentjurju. Osnovno šolo je končal v rodnem kraju in realno gimnazijo v Celju. Po osvoboditvi je končal kmetijsko šolo v Mariboru — vrtnarski oddelek.

Po končani šoli ga je pot vodila na Primorsko — v Novo Gorico. Tam se je zaposlil v vrtnarskem obratu Rožna dolina. Čez nekaj let se je vrnil na Kmetijsko šolo v Maribor, kjer je postal vrtnarski instruktor.

Leta 1952 je bil poslan s strani Zadrugne zveze Slovenije na šestmesečno izpopolnjevanje na Dansko. Od 1953 naprej je učitelj na vrtnarski šoli v Medlogu.

Jože je izredno skromen človek. Srečujemo ga povsod kjer so rože. Zrasel je z njim in postale so del njegovega življenja.

Sodeluje na vseh prireditvah kot aranžer, pobudnik je velikim cvetličnim razstavam. Sodeloval je več kot 10 let v hortikulturnem društvu v Celju, štiri leta pa je bil predsednik turističnega društva v Šentjurju in je član upravnega odbora društva vrtnarjev Slovenije.

Ljubezen do rož nosi od otroških let. Kot učenec je med počitnicami delal na Kmetijski šoli v Šentjurju. Rad se spominja svojih mentorjev ing. Jeglič Cirila in Vardjan Franca.

Jože Vovk je za svoje pionirsko delo dobil številna priznanja. Najbolj je vesel odlikovanja »red dela s srebrnim vencem« in priznanja »18. avgust«.

Njegove rože so njegov ponos, njegovo bogastvo.

Goce Kalajdziski

Cvetlična in sadjarska razstava

Pred tremi leti se je Turistično olepševalno društvo prvič zelo uspešno predstavilo s cvetlično razstavo. Letos ob spominskih dnevih skladateljev Ipavcev se je društvo predstavilo z drugo razstavo.

Stilno sta bili prva in druga razstava povsem različni. Zdravniki in skladatelji Ipavci so prispevali k slovenski vokalni in instrumentalni glasbi bogat delež. Prav zato je društvo izbralo za osnovo glasbene instrumente vseh vrst, notni material najbolj znanih pesmi, kot so: Domovini, Slovenec sem, O mraku, Vse mine, Planinska roža itd. Instrumenti, notni material ter še drugi glasbeni rekviziti so bili s prefinjenim okusom aranžirani s pestrim izbranim cvetjem.

Prireditelji so se skušali predstaviti v obdobje proti koncu prejšnjega stoletja, ko so bili Ipavci na višku glasbene ustvarjalnosti — kar jim je tudi uspelo. Tudi takrat so v Šentjurju cvetele rožice, iz katerih so se spleтали venci in vseh vrst šopki. Da je temu res tako, nam pove besedilo ene najlepših glasbenih umetnin dr. Gustava Ipavca: Kje so moje rožice...

S cvetjem v današnji rabi pa so se na razstavi predstavili: Vrtnarstvo Celje, Semenarna iz Celja, Cvetličarna Ocvirk iz Celja, vrtnarstvo Krašovec iz Arclina in cvetličarna Vodišek iz Vojnika. Organizacija razstave in izredno okusni aranžmani je delo požrtvovalnega predsednika turistično olepševalnega društva Jožeta Vovko.

Na razstavi se je prvič v dobi svojega kratkega obstoja predstavilo Vinogradniško sadjarsko društvo, ki ni pozabilo, da je bil dr. G. Ipavec tudi zelo napreden sadjar. Zelo poznana je bila takrat nova sorta jabolka Ipavčeva bogatinka, ki je še danes v Šentjurju in okolici prisotna. Društvo se je predstavilo s tukajšnjim sadnim izborom, ki sta ga popestrila še Mirosan iz Petrovč in plantaža sadja Kmet. kombinata Šentjur na Slomu. Prikazali so tudi vse vrste grozdja, ki ga goje vinogradniki v Drameljskem vinorodnem okolišju. Naglasiti velja, da si je razstavo z velikim zadovoljstvom ogledalo izredno veliko število ljudi.

Ernest Rečnik

In memoriam

VERA HLASTEC

Rahla meglica, kot nežen pajčolan pokriva dolino. Na že rahlo porumenelih listih se nabirajo kapljice rose in ob lenobnem vzhajanju jesenskega sonca se prebuja pokrajina v vsej svoji lepoti, ki ji ni dorasel noben slikar. V tej veličasni podobi narave pa v trenutku, ki je le del življenja, jasen pogled očesa zamegli solza, najprej ena, nato se po licih zlije droban potoček, katerega sonce spremeni v iskrece se bisere. Smrt! Tudi to je del življenja. Človek, ki to doživlja dobi prispodobo, kot, da nežno brezšumno gladino jezera naenkrat skali nekaj kar je izven nas, kot, da bi nebeško sinjino nadomestili hrumeči in peneči valovi, ki ovijajo srce v ledeni stisk.

Da, nekaj podobnega so doživljali ljudje, ko so zvedeli to kruto resnico. Vere ni več! Kako ni več, saj je tu med nami, včeraj je bila. Njen smeh, njena vzpodbudna beseda, njena osebnost, ki je izžarevala toplino, dobroto, pa tudi včasih nežno karajoči nič hudega misleči glas!

Glas se trese, roka drhti, solze silijo na oči tudi tistim, ki se imajo za najtrše. Nihče se ne sramuje teh drobnih bisero, saj so zate VERA!

Mislim, da sem s temi nekaj vrsticami povedal vse, kar čutimo in bomo čutili tisti ljudje, ki smo te imeli radi ter te bomo nosili v svojem srcu kot vzor, kakšen mora biti človek!

H. P.

Starši, šola, vrtec

Prvi september je prvi dan šolskega leta in pomembna prelomnica v življenju slehernega človeka. Tega dne prestopijo otroci iz predšolskega obdobja v šolsko obdobje. Veliko otrok postane tega dne varovanec vrta ali pa gojenec glasbene šole. Otroci pa tudi starši se kar težko po dveh mesecih počitnic zopet navadijo na vsakodnevno delo v vrtcu in v šoli. Delo v vrtcu teče po ustaljenem dnevnem redu, delo v šoli pa po urniku. Poleg dela, ki ga opravijo otroci v šoli, morajo opraviti tudi doma najrazličnejše naloge. Pri opravljanju dnevnih obveznosti otrok morajo sodelovati tudi starši. Poleg tega da so otroci siti in primerno oblečeni, morajo starši poskrbeti, da njihovi otroci v redu opravijo domače naloge, da redno hodijo v šolo in seveda organizirati življenje in delo doma tako, da ima le-to čimbolj pozitiven vpliv na vzgojo njihovega otroka. Starši so poleg vzgojno izobraževalne institucije, ki jo obiskuje njihov otrok, najpomembnejši vzgojni dejavnik. Uspešnost vzgoje je zelo odvisna od skladnosti delova-

nja vseh vzgojnih dejavnikov. Seveda obstajajo poleg družinske vzgoje in vzgoje v šoli ali vrtcu še drugi dejavniki (sovrstniki, literatura, in drugo), ki pa v normalnih pogojih nimajo tako močnega vpliva na otroka kot ga imata družina in šola ali vrtec. Zelo pomembno je, da vsaj šola in starši usklajeno učinkujejo na otroka, zato morata šola oziroma vrtec in starši zelo tesno sodelovati.

Zakon o osnovni šoli in o vzgoji in varstvu predšolskih otrok sta uzakonila to sodelovanje. Šole in vrtci imajo svete staršev, ki deligirajo svoje predstavnike v samoupravni organ šole. Tako imajo starši možnost, da preko svojih delegatov vplivajo na oblikovanje letnega delovnega načrta šole oz. VVO, dajejo pobude in predloge samoupravnim in strokovnim organom šole oz. VVO. Za čimboljši vzgojni učinek na otroka pa so zelo pomembni individualni stiki staršev s pedagoškim delavcem, ki vsak dan dela z otrokom. Tega se še prenekateri starši premalo zavedajo, zato se mi zdi potrebno, da spre-

govorimo nekaj besed o tem problemu.

Sole in VVO v ta namen organizirajo roditeljske sestanke in govorilne ure. Kadar se zdi potrebno, pošiljajo staršem tudi pismena obvestila o njihovih otrocih ali pa posamezni pedagoški delavci obiščejo starše in otroke na domu.

Roditeljski sestanki so sklicani trikrat ali celo štirikrat na leto. Na teh sestankih se običajno obravnava splošna problematika, ki se pojavlja v razredu ali skupini. Obdelava se program dela v razredu ali v skupini v VVO. Strokovni delavci (psiholog ali socialni delavec) pripravijo za starše različna predavanja itd. Na roditeljskih sestankih ne obravnavamo posebnosti posameznega otroka. Tak sestanek je lahko sklican za en oddelek ali za več oddelkov ali pa za vso šolo skupaj. Lahko se pohvalimo, da so roditeljski sestanki pri nas dobro obiskani. Tu in tam še sicer nalletimo na starše, ki se roditeljskih sestankov redko ali pa sploh ne udeležijo, ker menijo, da niso potrebni. Pogosto se opravičujejo, da so imeli takrat zelo važen opravil. Starši bi se morali osvestiti, da ni pomembnejšega opravila kot je roditeljski sestanek, pa naj gre za predšolskega otroka ali za šolarja. Na roditeljskem sestanku bodo zvedeli, kako delajo otroci v vzgojnoizobraževalnem procesu, kako lahko pomagajo otroku doma, dobili bodo druge pomembne informacije. Starši, ki se zavedajo pomena sodelovanja s šolo oziroma vrtcem, se bodo potrudili, da ne bodo zamudili nobenega roditeljskega sestanka.

Dolžnost pedagoških delavcev pa je, da sestanek skrbno pripravijo, da je sestanek primerno dolg in da imajo starši možnost povedati svoje pripombe in predloge.

Zelo pomembna oblika sodelovanja med starši in pedagoškimi delavci so individualni stiki, ki jih imenujemo govorilne ure. Govorilne ure ima vsak pedagoški delavec običajno po dvakrat na mesec. Ena govorilna ura je v šolah običajno v dopoldanskem času, ena pa v popoldanskem času. V zadnjem času se šole vse bolj odločajo, vsaj v naši občini, da imajo govorilno uro vsi pedagoški delavci hkrati, tako da lahko starši z enim obiskom v šoli dobijo stik z več učitelji. Obisk staršev na govorilnih urah ni tako dober kot na roditeljskih sestankih. Zlasti nekatere šole v občini ugotavljajo, da starši zelo redko pridejo na govorilne ure. Na govorilnih urah se starši lahko podrobno pogovorijo o razvoju svojega otroka. Takrat imajo možnost, da povedo učitelju oz. vzgojitelju o vseh težavah, ki jih imajo pri vzgoji svojega otroka. Pedagog tako otroka bolje spozna in tudi kot strokovnjak lahko svetuje staršem. Vsak roditelj bi moral vsaj enkrat v šolskem letu priti na govorilne ure, če pa je potrebno, pa seveda večkrat. Govorilne ure za vsakega pedagoškega delavca so določene z urnikom in se ga morajo starši držati. Nekateri starši še vedno prihajajo v šolo ob drugem času in poskušajo dobiti učitelja med odmorom ali celo med poukom. Učitelj v tem času ne utegne opraviti razgovora, ker mora med odmorom in med poukom delati z

otroki. Starši s svojim obiskom samo motijo delo. Razgovori pa so takrat navadno površni in nimajo pravega učinka. Nekateri starši pa poskušajo opraviti razgovor z učiteljem ali vzgojiteljem kar na cesti ali celo v trgovini. Taki razgovori so povsem nekoristni, ker jim ob takih priložnostih pedagoški delavec največkrat ne more dati pravih informacij.

Kadar nastopijo pri otrocih ki obiskujejo vrtec ali šolo posebni problemi pa morajo starša poiskati stik s strokovnimi delavci naših šol (psiholog, socialna delavka in logoped) ali pa le-ti poiščejo starše.

Prav je, da se starši že v začetku leta pozanimajo, kdaj ima šola oziroma vrtec govorilne ure in v katerem obdobju bodo sklicani roditeljski sestanki. S prvim obiskom pri učitelju ali vzgojitelju ni pametno predolgo odlagati, kajti kar pri vzgoji otrok zagrešimo, zelo težko popravimo, največkrat pa se nikoli več ne da popraviti.

Milena Jan

Šentjurčani ! pozor

SVEŽA IN ZMRZNJENA MORSKA RIBA VSAK DRUGI ČETRTEK

HP »DROGA« PORTOROŽ, TOZD »Blagovni promet«, DE promet z ribo Izola oskrbuje s svežo in zmrznjeno ribo skoraj celotno Slovenijo in Istro. V Sloveniji imamo 14 ribarnic v večjih mestih, z dostavnimi kombiji pa omogočamo nakup ribe tudi v manjših zaselkih po območjih Slovenije. Na tak način smo se približali večjemu številu prebivalcev, da lahko kupujemo ribo tudi v svoji vasi. Potrošnja svežih in zmrznjenih rib se je s tem bistveno povečala.

Vsi vemo, da je riba zelo zdrav vir prehrane, da vsebuje organizmu potrebne beljakovine in vitamine, ribje meso je tudi lahko prebavljivo. V današnjem času, ko cene mesa astronomsko rastejo, pa prihaja riba vedno bolj na naše krožnike zaradi relativno nizke cene. V naši DO se tega zavedamo, zato poskušamo ribo ponuditi čimvečjemu številu prebivalcev Slovenije po najkrajši poti. V ta namen širimo prodajo svežih in zmrznjenih rib na nove, še ne obiskane teritorije, med katere spada tudi področje občine Šentjur pri Celju in Šmarje pri Jelšah.

Po dogovoru s pristojnimi organi SO Šentjur in Šmarje pri Jelšah bosta naša prodajalca rib obiskala to področje vsak drugi četrtek. S tem bo omogočen nakup svežih in zmrznjenih morskih rib v maloprodaji kakor tudi v delovnih organizacijah in ustanovah, ki imajo urejeno družbeno prehrano.

Vsem kupcem želimo obilo uživanja ob ribjih jedeh!

»DROGA« PORTOROŽ

Vaja NNNP '82

NA POLOŽAJ

V krajevni skupnosti PONIKVA, je dne 25. in 26. septembra 1982 potekala združena vaja enot JLA, TO in CZ v okviru akcije NNNP — 82.

Namen združene vaje je bil vključevanje civilne zaščite in ostalih civilnih struktur v delovanje ostalih komponent splošnega ljudskega odpora s poudarkom na zaščiti in reševanju ljudi in premoženja.

Začetek akcije NNNP — 82 je bil za strukture CZ v krajevni skupnosti PONIKVA, dne 25. septembra 1982, ko je potekalo dopolnilno usposabljanje pripadnikov CZ enote RBK, enote reda in članov štaba CZ. Istega dne je bila sklicana skupna seja štaba CZ KS Ponikva in Občinskega štaba CZ, na kateri so se pripravili akcijski načrti za delovanje v »izrednih razmerah«.

Začetek same akcije je bil v nedeljo, dne 26. septembra 1982, ko je bil izvršen »radiološko kemični napad« z letali na področje KS PONIKVA. Ob alarmnem znaku »nevarnost zračnega napada« se je aktivirala enota reda, ki je skrbela, da so se prebivalci odpravili v prirodna zaklonišča.

Po nalletu avionov je bil dan alarmni znak za »radiološko kemično nevarnost«, kar je bil znak za enote RBK, ki so s svojo izvidniško enoto »ugotovili« stopnjo radioaktivnosti in bojne

strupe, ter to področje tudi označili. Po določitvi prizadetega področja je v akcijo stopila enota RBK za dekontaminacijo, ki je v področju PRIMOŽA in PONIKVICE postavila dve dekontaminacijske postaje, kjer se je

Veza je vzpostavljena

opravila dekontaminacija pripadnikov JLA in TO, kakor tudi njihove opreme in orožja.

Prikaz dekontaminacije je v celoti uspel, saj so bila mnenja

Pomoč iz zraka

opazovalcev in vodstva vaje enotna in pohvalna.

Tudi delovanje štaba CZ v KS PONIKVA je bilo aktivno in zelo dobro. Opaziti je bilo, da so člani štaba odločni in strokovno dobro uvežbani za delovanje in odločanje v takšnih situacijah. Čeprav so se tudi pojavljale manjše nestrupnosti in napake tako pri članih štaba, kakor pripadnikih enot CZ, vendar to ni in ne bi vplivalo na samo uspešnost delovanja v resnični situaciji.

Priznati moramo, da je bila to prva večja vaja enot CZ na področju RBK nevarnosti, da je usposobljenost enot strokovno še šibka, da o nepopolni opremini ne govorimo, vendar vse to nam

mora biti vodilo, da tej strukturi CZ posvetimo večjo skrb.

Celotno delovanje CZ v KS PONIKVA je samostojno vodil štab CZ KS PONIKVA, v katerem je Občinski štab CZ ŠENTJUR deloval kot opazovalec.

Sodelovanje štaba CZ KS PONIKVA z ostalimi strukturami SLO v KS je bilo dobro, posebno s komitejem za SLO.

Taki obliki povezovanja bo potrebno posvetiti več pozornosti in strmeti za tem, da se bo koncepciji SLO med seboj povezujejo vse strukture SLO, kar je pogoj za uspešno delovanje vseh — ob izrednih razmerah.

Načelnik OŠ CZ Šentjur
Cveto Erjavec

Skupnost za zaposlovanje
Šentjur pri Celju
Odbor za štipendiranje

Na podlagi javne razprave objavljamo naslednjo listo deficitarnih poklicev za dodatno točkovanje pri kadrovskem štipendiranju v občini Šentjur pri Celju.

Obvestilo

Usmeritev	Naziv programa ali naziv smeri izobraževanja oz. značilnih poklicev s stopnjo zahtevnosti dela
1. kmetijska (prednostna dej.)	— kmetijec: kmetijec (IV.) — dipl. kmet. inž. (VII.)
2. živilska	— živilec (IV.): mesar, pek, mlekar — dipl. inž. živil. tehnol. (VII.)
3. rudarska	— pomočnik rudarja (II.) — rudar in rudarski tehnik (IV.) — dipl. rudar. inž. (VII.)
4. metalurška	— za vse smeri na vseh nivojih zahtevnosti
5. kovinsko-predelovalna	— obdelava kovin in upravljanje strojev (II.) — kovinarstvo in strojništvo: oblikovalec (IV.), monter in upravljalca energetskih naprav (IV.) — strojni inž. (VI.) — dipl. strojni inž. (VII.)
6. nekovinska	— steklar (IV.): steklopihač
7. elektrotehniška	— montaža električnih omrežij (II.) — elektroenergetika: elektroinstalater (IV.) — elektroinženir (VI.) — dipl. elektroinženir (VII.)
8. gradnja	— gradbinec II (IV.): kamnosek, zidar, tesar, železokravec, izolater
9. zaključna dejavnost	— zastekljevalec (II.), slikopleskar (IV.), stavbni steklar (IV.)
10. dimnikarska	— dimnikar (IV.)
11. gostinska in turistična	— strežba: natakar (IV.)
12. lesarska	— lesarstvo: strojni mizar (III.), stavbni mizar (IV.) — dipl. inž. lesarstva (VII.)
13. kemijska	— dipl. inž. kem. tehnol. (VII.)
14. pedagoška	— pred. učitelj tehnične vzgoje (VII.) — profesor matematike in fiz. (VII.)
15. kultura	— učitelj instrumentalist (VI.) — profesor klavirja (VII.) — profesor violine (VII.) — profesor trobil (VII.) — profesor pihal (VII.) — STU kitare — STU harmonike
16. varnostni inženir (VI.)	

Zakladi ljudskih pesmi

V Dramljah in drugih vaseh na južnih obronkih Konjiške gore se je že od nekdaj lepo pelo, pesem se je prenašala iz roda v rod, iz vasice v vas. Morda je pesnike in pevce navdihovala lepa narava z gorcami na južnih pobočjih gričev, dobra vinska kapljica iz boljših sort grozdja, prav gotovo pa so imeli velik vpliv na pevsko nadarjene posameznike genialni in narodno zavodni Ipavci iz Šentjurja, saj so mnoge njihove pesmi ponarodele in so zato zelo priljubljene tudi pri preprostih kmečkih ljudeh; tukaj in še drugje je treba iskati vzrok, da je tu nastalo mnogo izvirnih ljudskih pesmi z lepimi melodijami, ki se prepevajo na svatbah, godovanjih, kožuhanjih in ob drugih prilikah.

Izmed mnogih pevskih rodbin v Dramljah in sosednjih vaseh tega lepega predela Slovenije je najbolj poznana Kolarjeva — po domače Gregorjeva (tudi Jelenškova), iz vasice Marija Dobje, kjer sedaj že prepeva četrti rod pesmi stare mame Ane, ki je zadnjič zapela pred 21. leti. Leto kasneje so bili na magnetofonski trak posneti glasovi njenih sinov in hčera v Pletovarju, potem pa do lani nič, ko je bilo na osnovi dopisovanja z Inštitutom za slovensko narodopisje pri SAZ-u v Ljubljani snemanje na Ješenci pri Račah, kamor se je iz Pletovarja preselila Rozika Kolar, poročena Ofič, ki je ohranila od pozabljanja največ pesmi svoje mame. Snemalcu Julijanu Strajnarju je zapela 26 izvirnih pesmi, vmes pa odgovarjala na vprašanja voditeljice snemanja dr. Zmage Kumer. Čez dva meseca je bilo snemanje v Slatini pri Ponikvi, kjer gospodari njena sestra Anica. Štirje »fantje na vasi« so zapeli več lepih pesmi, a tudi ženski kvartet po izvirnosti ni zaostajal. Posebne pozornosti je bila deležna prikupna Japonka Kajo Saiki, ki študira v Ljubljani; prijazna gostja je zapela tudi dve japonski narodni pesmi.

Na Jožefovo, 19. marca, je bilo snemanje v Pletovarju, kamor se je poročil najmlajši sin Gregorjeve mame, Jožek. Za njegov god se je zbrala večja družba, zato je trajalo snemanje štiri ure. Najprej je zapela svoje izvirne pesmi Terezija Podkrajšek, bivša napredna kmetica, ki 21. septembra praznuje 80-letnico življenja — iskreno ji čestitamo — za njo sestrični Trezika in Marica, za njima pa gospodarjevi vnukini, 11-letna Jelka in 9-letna Barbika, ki se jima je pridružil pri dveh pesmih njun 15-letni stric Simon; on in oče Jožek sta zagrata tudi na harmoniko. Posedli smo za mizo, obloženo z dobrotami, zapeli stricu za god, sledilo je mnogo zdravčič in drugih lepih pesmi, trakovi pa so se polnili. Zbrani družbi je zapela tudi Japonka Kajo, ki je zase snemala in družbo fotografirala.

V torkovi oddaji radia Ljubljana smo se kmalu slišali; iz prvega in drugega ter delno tretjega snemanja smo 5. maja poslušala izbrane pesmi pod naslovom: »Kar so me mamca navadili« (1 ponovitev). Čez teden dni pa že druga oddaja: »Jožek, na tvoje zdrav-

vje!» (2 ponovitvi). Lepo spretno besedilo dr. Zmage Kumer in izbrane pesmi so nas navdušile in osrečile.

30. maja je bilo snemanje v vasici Marija Dobje, v rojstni hiši Kolarjevih, kjer je zagledala luč sveta 13 otrok, od katerih jih živi in prepeva še sedem. Iz Celja se je peljal 74-letni stric Tonček, oče dirigenta Antona Kolarja, česar smo se še posebej raz-

veselili, saj je stric mnogo pripeval k dvigu kulture v Dramljah... Dr. Zmagi Kumer in snemalcu Mirku Ramovšu so peli: 5-letna gospodarjeva (stric Franček) vnukinja Darja z 10-letnim sosedovim Hermanom, sestre Irene, Stanka in Ani, štirje fantje in zbrana mešana pevška družba. Izbrane pesmi tega snemanja smo poslušali 6. oktobra z lepim naslovom iz fantovske pesmi: »Ta

družba naj živi!«

Vabilo za sodelovanje na festivalu Praznični dnevi slovenske folklorne v Piranu in okolici nas je letos marca prijetno presenetilo in hkrati zadržalo, da dobro predstavimo svoj kraj domačim in tujim obiskovalcem. Besedila izbranih pesmi smo uskladili na prvem sestanku, na drugi in tretji vaji pa ustvarili še prijetno harmonijo. Sodelovanje na festivalu je bilo nagrada za množico zbranih in zapetih starih domačih pesmi, je bilo priznanje za trud organizatorju in pevcem.

V toplih januarskih večerih smo prepevali v Piranu, Portorožu, Strunjanu, Fiesi, v Dekanih, povsod navdušili poslušalce in bili nagrajeni z dolgimi aplavzi. Mnogi so si zapisali naš naslov in se zanimali za Dramlje. Dobili smo dve priznanji: eno je sprejela Rozika Kolar — Ofičeva za solo petje štirih starih pesmi, drugo pa skupina 12 pevcev s Tončkom Vengustom na čelu, ki je vsako pesem intoniral in začel s svojim lepim žametnim glasom...

Razveselili smo se povabila za jesenski nastop ljudskih pevcev v celjskem gledališču.

Skrbeli bomo, da pesem prelepih krajev južne strani Koroške gore ne bo zamirala, da bo ohranjena živela med veselimi in dobrimi ljudmi, se razvijala v nove oblike iz roda v rod in osrečevala poslušalce in pevce.

Damijan KOLAR

Odkup mleka

Kako je z odkupom mleka v Temeljni organizaciji kooperacije (TOK) v Kmetijskem kombinatu Šentjur

50 zbiralcev mleka, ki so higijensko urejene s hladilnimi napravami in ki so zrasle v zadnjih nekaj letih, je nedvomno važen korak pri organiziranem odkupu mleka.

Dnevno zberejo v vseh zbiralnicah od 9 do 10 tisoč litrov mleka, kar je v poprečju 200 l na eno zbiralnico — seveda v nekaterih znatno več, v drugih znatno manj. Tolšča mleka se giblje med 2,5 do 3,8%. Gastota zbiralnic je tolikšna, da imajo najoddaljeni kmetje do zbiralnic največ 2,5 km. Število oddajalcev mleka na območju TOK se giblje med 850 do 900, kar pomeni, da odda eden poprečno 10 l dnevno — seveda so tudi tu znatna odstopanja navzgor in navzdol.

Cena mleka je v porastu in je od julija naprej po 12,50 din za liter in to s tolščo 3,6%. TOK zaposluje 5 mlečnih kontrolorjev, katerih naloga je enkrat mesečno kontrolirati tolščo mleka, opraviti mesečni obračun odkupa mleka ter voditi selekcijsko in pospeševalno službo.

Od približno 500 krav v TOK je v mlečno kontrolo zajetih približno 320 glav, kar je komaj 64%. Rodovniških krav je komaj 650, od tega 90% svetlo lisaste in približno 10% rjave pasme. Prav na področju selekcijske službe bo potrebno še mnogo dela in vlaganja, da se bo čreda hitreje in

načrtneje izpopolnjevala. Poprečna molznost naših krav je namreč prenizka.

Plan odkupa mleka za leto 1981 je znašal 4 mil. litrov, dosežen pa je bil le do 3,7 mil. litrov. Tudi za tekoče leto je predviden plan 4 mil. litrov, vendar tudi ta ne bo dosežen, saj izkazujejo v I. polletju količine odkupljenega mleka le 1,8 mil. litrov. Vzrok za manjši odkup je vrsta — iskati jih je predvsem v prenizki ceni. Kmetom ni prav, da dobiva družbeni sektor za liter enakovrednega mleka 2,20 din več kot kooperant, podražila so se krmiša, umetni gnoj in drug repromaterial. Starterja za tlela ni, zato so rejci prisiljeni dati teletom več mleka. Tu je še samooskrba prebivalstva z mlekom, ki je precejšnje. Nedvomno je v krizi tudi zadružništvo, v katerega kooperanti nimajo pravega zaupanja, kar je posledica dosedanje kmetijske politike. Zasebni kmet kooperant, ki oddaja mleko, je nekako odrinjen od odločanja o dohodku — njemu vse to odmerjajo drugi.

Prav iz teh razlogov ni preveč svetlih perspektiv glede zvišanja količine odkupljenega mleka. Res je tudi, da se površine, zasejane s silažno koruzo, iz leta v leto večajo in da jih je sedaj v TOK že preko 350 ha in da je že tudi precej kombajnov za siliranje koruze. Veča se tudi število molznih strojev, ki znatno olajšajo delo proizvajalcem mleka. Letos je kooperantom za

gradnjo hlevov na voljo 16 mil. din in za nabavo mehanizacije 15 mil. din kreditov, vendar je to za območje celotne TOK le premalo, zato se bo proces posodabljanja kmetijstva podaljševal, s tem pa tudi ne bo prišlo na trg dovolj mleka.

Ernest Rečnik

Veliko povpraševanje po konvertibilni valuti je prisotno tudi v naši občini. Sedaj, ko ne moremo kupiti televizorja, hladilnika in še mnogo drugih stvari z dinarji, se je močno povečalo prekupčevanje z markami.

Zelo domiselno pa vabijo v trgovino svoje potrošnike trgovci na Ponikvi. Pred trgovino stoji napis, ki jasno pove, kdo še lahko stopi v njihovo trgovino...

Naš piknik

Glasilo »Utrip« mi je zelo všeč in če ga le dobim v roke, ga preberem od prve do zadnje vrstice, saj sem Sentjurčanka.

Uredniškemu odboru pošiljam tople pozdrave in želim še naprej mnogo uspeha pri delu.

Že spomladi smo se starši slovenske šole v Offenbachu dogovorili, da se bomo zbrali in priredili piknik.

Petega septembra je bila krasna nedelja. Že zgodaj zjutraj smo se začeli zbirati na Monteschertlinu. Malo nas je, zato smo

si delo med seboj porazdelili. Vili Skrbeta in Andrej Klopčič sta bila mojstra pri žaru. Na ražnju sta pripravljala dobrote, katere so nas spominjale na domovino. Mamice Zdenka, Cvetka, Berta, Tatjana, Karolina in Marica so pripravile solate in kavico. Očka Srovin je poskrbel za dobro vino.

Vsi smo bili zadovoljni in dobre volje. Ivan je raztegnil svoj meh in ob zvokih njegove harmonike smo se boski veselo zavrtili. Otroci so se razlezli po hribu in spuščali zmaje v zrak. Ta enodnevna prostot je bila za naše otroke kot mesec počitnic.

Slovenci smo se začeli spoznavati med seboj ob šali. Skupno z njo želimo ohranjevati slovenski jezik in negovati lepe domače pesmi, ki so ta nedeljski dan kar same vrele iz naših prsi.

Sklenili smo, da se bomo še večkrat zbrali z našimi šolarji in učiteljico. Želja nas Offenbacharjev pa je, da bi se nam pridružili še starši iz Frankfurta in Darmstadta s svojimi otroki, društvo SAVA in vsi, ki čutijo željo po domačnosti in prijateljstvu. Med nami bo vedno dobrodošel gost tudi naš konzul.

Marica Ojsteršek, Offenbach

ČLANSKE OBVEZNOSTI ZA LETO 1983

Obveščamo člane, da je rok za poravnavo članskih obveznosti (članarine) za leto 1983 od 4. 10. do 6. 12. 1982. Vsem, ki v roku ne bodo poravnali svojih obveznosti, bo prenehalo članstvo v naši organizaciji. Vzporedno s tem želimo opozoriti na 11. člen Pravilnika o izvajanju športnega ribolova Ribiške družine Voglajna, po katerem je rok za vrnitev letnih ribolovnic 15 dni po izteku veljavnosti in to s pravilno izpolnjeno statistiko ulova rib. V primeru, da imetniki letnih ribolovnic teh ne bodo vrnili v predpisanem roku, ne morejo dobiti letnih ribolovnic za leto 1983.

SPREJEM NOVIH ČLANOV

Nove člane oziroma njihove pismene vloge sprejemamo do 31. oktobra 1982. Kasnejših prijav za leto 1983 ne bomo več upoštevali. Prosimo vse ribiče, da to informacijo posredujejo vsem zainteresiranim, ki bi se želeli včlaniti v našo organizacijo.

DOBER PRIJEM!

Izvršni odbor

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

POČITNIŠKA ZVEZA ŠENTJUR PRI CELJU PROGRAM PREVOZOV ZA LETO 1983 Z AVTOBUSOM

- Šentjur — Beograd
50 oseb — 1300 km
25. in 26. 5. 1983
- Šentjur — Prekmurje
50 oseb — 300 km
- Šentjur — Ljubljana — Urh
45 oseb — 250 km
Pohod po poteh okupirane Ljubljane — 9. 5. 1983
- Šentjur — Dolenjska
45 oseb — 400 km
- Šentjur — Kotlje
50 oseb — 250 km
- Šmarje — Avstrijska Koroška
50 oseb — 500 km
- Šentjur — Šentvid pri Stični (dva dni)
50 oseb — 500 km
- Šentjur — St. Primož v Podjuni
50 oseb — 300 km
- Šentjur — Gorenjska (2 dni)
50 oseb — 500 km
- Šentjur — Logarska dolina
45 oseb — 250 km
- Šentjur — Gornja Radgona
50 oseb — 350 km
- Šentjur — Škocjanska jama — Postojnska jama
50 oseb — 500 km

Predsednik IO PZS
Šentjur pri Celju
Slakan Marta

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

nove obrestne mere za dinarske in devizne hranilne vloge od 1. oktobra 1982

dinarske hranilne vloge vezane			
nad 12 mesecev		13 %	
nad 24 mesecev		15 %	
nad 36 mesecev		20 %	
devizne hranilne vloge vezane			
nad 12 mesecev		9 %	
nad 24 mesecev		11 %	
nad 36 mesecev		12,5 %	

vpogled so stale nespremenjene 7,5 %, za vloge, ki so vezane nad eno leto, pa zdaj znašajo 13 %. 15 % obresti dobe varčevalci, ki vežejo svoje prihranke nad dve leti in 20 % obresti za dobe tisti,

	7,5 %	13 %	15 %	20 %
po 1 letu	53.750,00	56.500,00	57.500,00	60.000,00
po 2 letih	57.781,24	63.845,00	66.125,00	72.000,00
po 3 letih	62.114,85	72.144,85	76.043,75	86.400,00
po 4 letih	66.773,45	81.523,70	87.450,30	103.680,00
po 5 letih	71.781,45	92.121,80	100.567,85	124.416,00

Tako je razlika iz leta v leto vse večja, pri najugodnejši vezavi pa se vloga v štirih letih že kar podvoji!

Prav tako veljajo nove — višje — obrestne mere za vezane devizne vloge občanov. Tudi tu velja, da za vpogledne vloge obrestni ostanejo enake (7,5 %), višje

	7,5 %	13 %	15 %	20 %
po 1 letu	3.225,00	3.270,00	3.330,00	3.375,00
po 2 letih	3.466,87	3.564,30	3.695,30	3.796,88
po 3 letih	3.726,89	3.885,09	4.102,89	4.271,49
po 10 letih	6.183,09	7.102,09	8.518,26	9.741,96

Vsem tistim občanom, ki nujno sredstev v krajšem času ne bodo potrebovali, predlagamo, da jih v Ljubljanski banki vežejo za določen rok.

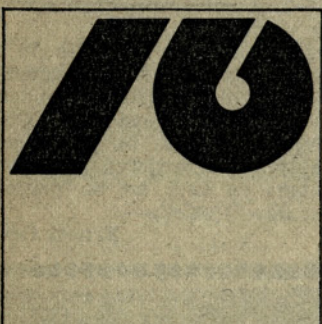
ki vežejo svoje prihranke nad tri leta.

Koliko višje obrestne mere prispevajo k rasti prihrankov, si oglejmo na primeru hranilne vloge 50.000 dinarjev:

pa so za vezavo deviznih sredstev nad leto dni (9 %), nad dvema letoma (11 %) in nad tremi leti (12,5 %). Tabela, s pomočjo katere lahko premerjate rast hranilne vloge skupaj s pripisanimi obrestmi pri različnih dobah varčevanja, je pripravljena za hranilno vlogo 3.000 DM:

Vsa natančnejša pojasnila lahko dobite v enoti Ljubljanske banke, kjer vam bodo z veseljem odgovorili na vaša vprašanja.

Vaša Ljubljanska banka

ljubljska banka
Splošna banka Celje

BESEDILO OBJAVE ZA OBČANE, KI IMAJO V LJUBLJANSKI BANKI AVISTA VLOGE V DINARJIH ALI DEVIZNIH SREDSTVIH

Prav gotovo ste že slišali za povišanje obrestnih mer za dinarske in devizne hranilne vloge, ki so vezane za določen rok. Namen tega obvestila je, da vam posredujemo nekaj informacij o tej novosti v naši banki. Od 1. oktobra dalje veljajo nove obrestne mere za vezane dinarske in devizne hranilne vloge. Obrestne mere za dinarske prihranke na

Kmetijski nasveti

VZREJA PUJSKOV V KMEČKI REJI

Nekaj o pasemskih skupinah prašičev pri nas.

MASTNE PASME

60 — 65 % masti in 35 — 40 % mesa

To so v glavnem stare pasme, ki se postopoma zmanjšujejo. Omeniti velja **tropoljsko svinjo** na Hrvaškem, **bagun** v Podravini in **mangulico** (špehar) v Srbiji.

POLMASTNE PASME

50 % masti in 50 % mesa.

Sem spadajo naše domače pasme ob delnem križanju tujih pasem. V kmečki reji so še vedno precej razširjene, vendar tudi te nazadujejo, ker zaradi zmrzovalnikov delajo vse manj trajno suhomesnatih izdelkov, za svežo porabo pa je takšno meso preveč mastno. Sem spadajo: **moravska** ali **resavska** v Srbiji, **črna slavonska** (pajferjeva) svinja in **krškopoljska** ali **črna pasasta** svinja, ki je precej razširjena na Dolenjskem. Izboljševali so jo z istobarvnimi merjasci iz Nemčije in Anglije.

MESNATE PASME

35 — 40 % masti in 60 — 65 % mesa

Te pasme niso nastale v Jugoslaviji, ampak smo jih po drugi svetovni vojni uvozili predvsem iz priznanih selekcijskih centrov Anglije in Nemčije.

Veliko mesnato belo svinjo ali sti krvi redili v vseh predelih sti krvi redili v vseh predelih Jugoslavije (pri nas v Pomurju), kjer je še danes precej razširjena. Svinja je velikega okvira in precej težka ter ima enako dobro razvit prednji in zadnji del trupa. Glava je srednje težka z naprej in navzgor štrlečimi ušesi.

Žlahtno ali nemško plemenito pasmo so redili v Nemčiji s prvotnim križanjem domačih pasem, smo uvažali predvsem v (Pomurje).

Požlahtnjena ali nemška oplemenjena pasma je zrejena v Nemčiji z izboljševalnim križanjem domače primitivne pasme in jorkšira. Do leta 1970 je bila v Sloveniji najbolj razširjena pasma. Prav dolga je **nemška deželna pasma — nemških landrace** (izg. Landras), ki jo uvažamo tudi v Slovenijo za sodobno linijsko pasemsko križanje.

Holandska bela svinja — holandski landrace.

Švedska bela svinja — švedski landrace je bila zrejena iz danske bele svinje, vendar ob dobri selekciji in ostrejših podnebnih razmerah na Švedskem. Leta 1959 smo jo uvozili na farme (Ihan) in od tod po vsej državi, kjer jo sedaj redijo v čisti krvi ali kot različne križance.

Je mesnata svinja majhne glave z visečimi ušesi in dolgega trupa z odličnimi šunkami ter dobro rodovitnostjo.

Pietrain (pitren) pasme katere mesto je zadnja leta prevzela **bela belgijska landrace**.

Jugoslovanska bela svinja ali

domača mesnata svinja je nastala s križanjem treh uvoženih mesnatih pasem in domače »subotičke mangulice«. Odlikuje se po svoji mesnatosti, dobri plodnosti in pitovnosti, pri tem pa je precej bolj odporna in čvrsta kot uvožene pasme ter primernejša za manj intenzivno rejo.

Z desetletno načrtno selekcijo prašičev v Sloveniji in z vprašanji linijske reje, križanja in hibridizacije prej naštetih je dalo dobre rezultate. Predvsem tripasemski križanci (svinjske linije 12 x merjasec linije 55) se odlikujejo po rodovitnosti, boljši ravnosti in izkoriščanju krme in dobre mesnatosti. Pri nas se s selekcijo ukvarjajo na farmah v Ihanu (Domžale), Ptuj, Stična in Klinja vas — Kočevje). Od tu je možna nabava plemenic in merjascev tudi za kmečko — kooperacijsko rejo v organizirani proizvodnji preko TOK-a pri Kmetijskem kombinatu, s prejemanjem naročil na področnih enotah kooperantov in Veterinarski postaji. Nakup plemenic z regresom iz sklada ŽPS (znižani, to je klavni cen) je pogojen z redno pogodbeno prodajo 8 kg težkih pujskov za vzrejališče in z njimi je možno odplačati nabavljene plemenske svinje pod ugodnimi pogoji.

KRMLJENJE IN NEGA PLEMENIC TER ODSTAVLJANJE PUJSKOV

Če hočemo obdržati plemenice v primerni plemenski kondiciji in da ves čas brejosti prirastajo povprečno 200 g dnevno (skupaj za okrog 23 kg) moramo predvsem paziti na primerno prehrano.

Pri mladnicah, ki bodo prvič prasile in pri privesnicah, računamo na to, da svinje še rastejo in jim za okrog 30 % povečamo dnevni obrok. Najbolj je gospodarno krmljenje z doma pridelanimo močno in voluminozno krmo z dodatkom kupljenih močnih krmil ali cenejšo doma pripravljeno mešanico 20 % (20 kg) S-superbeljakovinski koncentrat za svinje in 80 % (80 kg) žit — pšenica, ječmen, koruza. Zaradi raznovrstnosti domačih pridelkov za prehrano prašičev in velike možnosti sestave krmnih obrokov, navajam za primer:

1. Nizko breje svinje (od pripustitve do 1 meseca pred pravitvijo)
  - bela detelja in mlada trava po želji, koruzna silaža, krmna pesa
  - 2 kg krmil
2. Visoko breje svinje (zadnji mesec brejosti)
  - bela detelja in mlada trava po želji ter krmna pesa
  - 3 kg krmil
3. Doječe svinje
  - bela detelja in mlada trava po želji
  - 5-7 kg krmil

Krmimo dvakrat dnevno. Najbolj kritična faza pri proizvodnji prašičev je porod in poporodno obdobje. Če pri porodu niso zdrave svinje ali pujski, se lahko razvijejo resni zdravstveni problemi, ki ogrozijo

predvsem novorojene pujske, kar vpliva na uspešnost proizvodnje. Hlev naj bo primerno topel, suh, čist, dezinficiran, posebno prostor s porodnimi boksi, v katere prestavimo breje svinje vsaj teden dni pred pričakovano pravitvijo. Porodni kotec razdelimo na tri dele. Srednji večji del je namenjen svinji, levo in desno pa za pujske. S preprosto pregrado svinjo vkleščimo, da ji omejimo gibnaje, kar je pomembno prve dni po pravitvi, ko so pujski slabotni in jih svinja lahko pohodi ali poleži. Kar 70 % vseh izgub med živorejenimi pujski do odstranitve nastane v prvih dneh po rojstvu. Nad prostor v kotcu, namenjen pujskom, obesimo žarnico, po možnosti infra žarnico, z velikim senčnikom 50 — 80 cm od tal, zaradi toplote, potrebne pujskom v prvih treh tednih življenja (28 — 32°C) sicer lahko poginejo od mraza (podhladitve).

Pujski so po pravitvi slabokrvni in je v prvih petih dneh potrebno dajanje železa in vitamini-

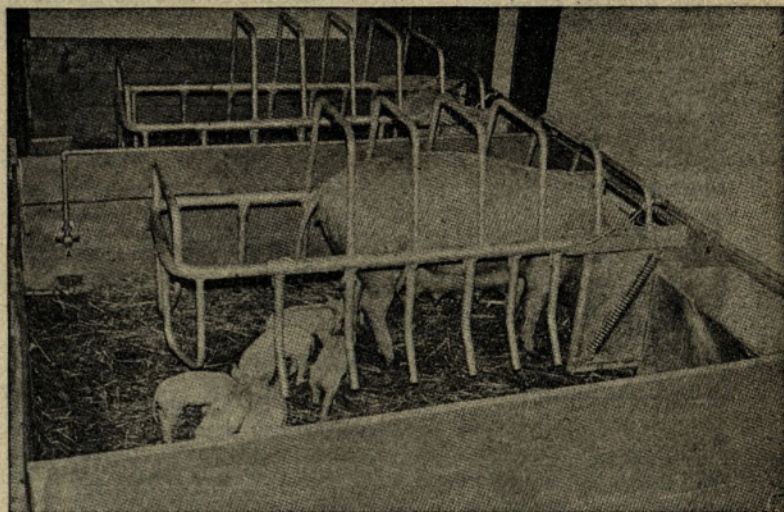
tem, da 5 dni prej začnemo plemenici postopoma omejevati obrok hrane in na dan odstavitve ne dobi svinja nobene hrane.

Pujske odstranimo naenkrat. Že 3. dan po odstavitvi svinjo ponovno pripustimo.

Prehrana pujskov:

V prvih dveh tednih življenja živijo pujski le od materinega mleka, proti koncu drugega in v tretjem tednu pa že začnemo počasi uživati tudi dodatno hrano. Na kmetijah z več plemenicami pričnemo pujske krmiti s Predstartarjem za pujske, v manjši reji jim damo prgišče praženega ovsa, kasneje pa kravje mleko (paziti moramo, da se ne skisa) in koruzni ali ječmenov zdrob ter koritca ali napajalnik s čisto vodo. Pujski kmalu žro krmo tudi iz materinega korita.

Če svinja pogine kmalu po pravitvi ali če nima dovolj mleka (različni vzroki) in so pujski dobili vsaj 2 dni materino mle-zivo, jih lahko krmimo z nadomestkom za svinjsko mleko ali jih damo drugi mladovni svinji.

nov. Najsigurneje deluje injekcija železnega preparata in vitamina. Slabokrvnost je osnovni vzrok za ostale zrejne bolezni pujskov (driska, glistavost, slabša rast), ker so slabokrvni pujski neodporni.

Pri dohranjevanju, odstavljanju in prehodu z enega krmila na drugega moramo paziti na postopne prehode. Iznemadni prehodi lahko povzročijo zrejno bolezen in pujski hitro poginjajo. Dobijo otečene veke, spremene glas in se ne postavijo na noge. Navadno poginejo prvi že po nekaj urah. Bolezen zajame najprej pujske, ki najhitreje rastejo. To velja predvsem pri prehodu iz PU predstarterja na druga krmila.

Isti vzrok (pri prehrani in odstavljanju pujskov) lahko povzroči hude prebavne motnje, ki se kažejo v obliki različnih drisk. Če opazimo pri sesnih pujskih drisko, moramo začeti takoj z zdravljenjem, da živali ne bi z ostale v rasti. Če pa opazimo pri prašičih drisko v starosti treh tednov ali več, moramo misliti na glistavost. V takem primeru vzamemo s seboj na Veterinarsko postajo vzorec blata pujska, da se glistavost potrdi ali izključi. S preventivnim dajanjem tablet NILVERM breji svinji 3 tedne pred prasenjem preprečimo glistavost pri novorejenih pujskih.

Pujske odstavimo 35. dan s

V ta namen uporabljamo kravje mleko, ki mu takoj po molži dodamo na 1 liter: 1 jajce, 10 g suhega kvasa, 400 enot vitamina D in 5 ml rudninske raztopine. Uspešno je tudi kondenzirano mleko in hrana za dojenčke. V prvem tednu dajemo pujskom hrano 4 x dnevno po 50 ml, od drugega tedna pa vsaj 3 x dnevno po 100 — 150 ml. Po desetem dnevu jim damo v mleko ščepec starterja in ga povečujemo ustrezno temu, kolikor ga pujski pojedjo. Po 14 — 18 dneh postopoma prenehamo z mlekom in jim damo na voljo suho krmo in vodo.

Skrbna nega in pozornost plemenici in pujskom se bogato obrestuje v zdravih, kvalitetnih in hitro doraščajočih pujskih za nadaljnjo rejo.

ODKUP PUJSKOV

Z oktobrom se vsak ponedeljek med 11. — 13. uro vrši odkup 8 kg kastriranih, cepljenih, zdravih, normalno razvitih pujskov, primernih za nadaljnje pitanje v vzrejališču Svrzevica (Gorjanc Alojz) Ponikva. Rejci naj predhodno dvignejo zdravstveno spričevalo.

Po dogovoru bo resnim kooperantom zagotovljena nabava krmil za pujske in plemenice. Vse informacije dobite na področnih enotah kooperantov.

Žličar Franc TOK Šentjur

Štipendije

ŠTIPENDIJE IZ ZDRUŽENIH SREDSTEV

Po sklepu Skupščine delegatov udeležencev samoupravnega sporazuma o štipendiranju na ravni republike z dne 10. 9. 1982 se valorizirajo štipendije iz združenih sredstev:

Najvišja štipendija iz združenih sredstev znaša za študente od 1. 9. 1982 dalje 6.654,00 din.

Najvišja štipendija iz združenih sredstev znaša za učence v srednjem usmerjenem izobraževanju 6.050,00 din od 1. 9. 1982 dalje.

Tako povečani zneski štipendij iz združenih sredstev pomenijo 15 % povečanje.

Poračuni morajo biti opravljene v mesecu oktobru 1982.

Najvišje možne štipendije iz združenih sredstev po posameznih kategorijah upravičencev (dohodek na družinskega člana ne presega 6.272,00 din):

1. za štipendiste, ki stalno bivajo v kraju šolanja (doma) oz. v območju mestnega prometa:

- a) za študente
osnovna štipendija 3.629,00
b) za učence v srednjem usmerjenem izobraževanju
osnovna štipendija 3.025,00

2. za štipendiste, ki se vozijo v kraj šolanja izven kraja stalnega bivanja (medkrajevni promet)

- a) za študente
osnovna štipendija 3.629,00
dodatek za prevoz, ki je lahko največ 2.662,00
6.291,00
(stroškov za prevoz do višine 365,00 se ne priznava)

- b) za učence v srednjem usmerjenem izobraževanju:
osnovna štipendija 3.025,00
dodatek za prevoz, ki je lahko največ 2.662,00
5.687,00

3. Za štipendiste, ki bivajo v času šolanja izven kraja svojega stalnega bivališča (staujejo v domovih za učence ali študente in drugje)

- a) za študente:
osnovna štipendija 3.629,00
dodatek za bivanje 3.025,00
6.654,00

- b) za učence:
osnovna štipendija 3.925,00
dodatek za bivanje 3.025,00
6.950,00

Štipendija do višine 483,00 din se ne podeli!

4. Dodatek za učni uspeh k štipendiji iz združenih sredstev:

1. V skladu z 19. členom samoupravnega sporazuma so študenti in učenci, ki prejema štipendijo iz združenih sredstev, upravičeni tudi do

posebnega dodatka za učni uspeh, ki so ga dosegli v preteklem šolskem letu in ki znaša:

a) 605,00 din (mesečno) v naslednjem šolskem letu, če je učni uspeh prav dober (srednje šole) oziroma so ocene med 8,00 do 8,6 (višje in visoke šole)

b) 1.210,00 din (mesečno) v naslednjem šolskem letu, če je učni uspeh odličen (srednje šole) oziroma so ocene nad 8,7 (višje in visoke šole).

2. Upošteva se vedno uspeh preteklega šolskega leta, ki ga mora štipendist izkazati s spričevalom oziroma ustreznim potrdilom z ocenami izpitov, ki so obvezni za preteklo šolsko leto.

3. Do tega dodatka pa nimajo pravice štipendisti iz združenih sredstev, ki se prvič vpisujejo v srednje usmerjeno izobraževanje ali v prvi letnik višjih in visokih šol in se zanje ne upošteva uspeh, dosežen v predhodni stopnji šolanja.

Ljubljana, 14. 9. 1982

Pripravila strokovna služba za štipendiranje Zveze skupnosti za zaposlovanje SR Slovenije

NAVODILA ZA IZRAČUNAVANJE ŠTIPENDIJ IZ ZDRUŽENIH SREDSTEV IN KADROVSKIH ŠTIPENDIJ, VELJAVNIH OD 1. SEPTEMBRA 1982 DALJE

KADROVSKKE ŠTIPENDIJE

Po sklepu Skupščine delegatov udeležencev samoupravnega sporazuma o štipendiranju na ravni republike z dne 10. 9. 1982 se valorizirajo kadrovske štipendije za 15 %.

Vrednost točke za kadrovske štipendije se s 1. 9. 1982 poveča od dosedanjih 4,63 din na 5,32 din.

Štipenditorji morajo poračune opraviti v mesecu oktobru.

Tabela vrednosti kadrovskih štipendij:

A Za učence v srednjem usmerjenem izobraževanju:

po uspehu	št. točk	din
zadosten	400	2.128,00
dober	480	2.554,00
prav dober	590	3.139,00
odličen	720	3.830,00

B Za študente na višjih in visokih šolah:

uspeh	št. točk	din
6,0 — 6,5	600	3.192,00
6,6 — 7,2	650	3.458,00
7,3 — 7,9	720	3.830,00
8,0 — 8,6	800	4.256,00
8,7 — 9,3	900	4.788,00
9,4 — 10,0	1080	5.746,00

C Enotna kadrovska štipendija — za učence v prvem letniku srednjega usmerjenega izobraževanja (ne glede na prejšnji učni uspeh)

— za študenta v prvem letniku višjih in visokih šol (ne glede na prejšnji učni uspeh)

št. točk	din
480	2.554,00
650	3.458,00

D Kadrovskemu štipendistu, kjer dohodek na družinskega člana ne presega 55 % povprečnega mesečnega osebnega dohodka v SR Sloveniji za leto 1981 (6.272,00 din), pripada h kadrovski štipendiji še razlika iz združenih sredstev, ki se izračuna tako, da se od možne izračunane štipendije iz združenih sredstev, brez dodatka za uspeh (ki bi jo dobival, če ne bi imel kadrovske štipendije) odbije najnižji znesek (najmanjšo kadrovske štipendije), kar je:

1. pri učencih v srednjem usmerjenem izobraževanju 2.128,00

2. pri študentih višjih in visokih šol 3.192,00

ter se dobljena razlika izplača štipendistu (kot socialni korektiv kadrovske štipendije) iz združenih sredstev.

E Kadrovske štipenditorji so dolžni strokovni službi za štipendiranje v občini sedeža štipenditorja posredovati podatke za uveljavljanje te pravice kadrovskih štipendistov.

F Dodatek h kadrovski štipendiji

1. V skladu z 10. členom samoupravnega sporazuma o štipendiranju se lahko v okviru občin ali regij določijo poklici ali smeri šolanja, kjer kadrov izrazito primanjkuje. Da se za take poklice in smeri odloči čimveč šolajočih, štipenditorji (ki podeljujejo kadrovske štipendije) lahko predlagajo samoupravnim organom za štipendiranje v občini, kjer imajo sedež, poklice ali smeri šolanja, za katere želijo podeljevati dodatek.

2. Kadrovske štipendije lahko predlagajo samoupravnim organom za štipendiranje v občini ta dodatek v višini do 200 točk mesečno (največ), kar pomeni, da je lahko najvišji dodatek 1.064,00 din, lahko pa je tudi manjši, o čemer odloča najvišji organ za štipendiranje v občini na osnovi predloga štipenditorja.

Obveščamo bralce, da se je uredništvo UTRIPA preselilo v zgradbo družbenopolitičnih organizacij — Titov trg 5.
Telefon uredništva: 741-286, 741-002.

Rešitev nagradne križanke

URBANIST, TISKARNA, SMISEL, NOS, TETA, KALEŽ, ČAČKA, VRT, AJ, ŽICA, NAT, AGA, KOČA, ISTI, LI, AC, ALENKA, EKLAN, TA, VIKAR, ORIKS, NEM, EKA, EBEN, KAVA, CANKAR, AVIZO, ETA, GROZDJE, SOD, HRABAL, RA, AK, ZA

NAGRAJENCI

VANJA KUKORIČ
M. Zidanška 8 a
63230 Šentjur pri Celju

KRIŽMANČIČ MATEJA
Ulica talcev 3
63230 Šentjur pri Celju

BOJAN POTOČNIK
D. Kvedra 38
63230 Šentjur pri Celju

REZULTATI ŠAHOVSKEGA PRVENSTVA

1. Toromanovič, 2. Gajšek, 3. Arzenšek, 4. Knez, 5. Potočnik, 6. Prevolnik, 7. Diaci, 8. Ipavec, 9. Drobne, 10. Šalej, 11. Mendot

*****

Glasilno UTRIP izdaja Občinska konferenca SZDL Šentjur pri Celju v nakladi 4000 izvodov.

Uredniški odbor: Glavni urednik Hinko Pap; odgovorni urednik Goce Kalajdziski; Jano Kogovšek — splošna problematika — mentor dopisnikov; Franc Škoberne — delo KS in OZD — fotografije; Drago Mackošek, Bojan Batišič; lektorstvo — Danica Herič. Naslov uredništva: Titov trg 5
Tel.: 741-286, 741-002, ž. rač. 50770-678-45153 OK SZDL Šentjur pri Celju. Tisk: TOZD »Papirkonfekcija« Krško. Oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov št. 745-15/9-1978. Fotografij in rokopisov ne vračamo.